

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 642/201715--15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], súdnej exekútorke, [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivanou Gajdošíkovou, advokátska kancelária, Francisciho 1044/6, Zvolen, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Okresného súdu Martin č. k. 17 Er 5050/2007-20 zo 7. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA], súdnej exekútorke, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], súdnej exekútorke, [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 Er 5050/2007-20 zo 7. apríla 2017, ktorou žiada vydať tento nález:

„Konaním Okresného súdu Martin č. k. 17 Er 5050/2007 vo veci rozhodnutia o zastavení konania a priznaní náhrady trov konania (uznesenie č. k. 17 Er 5050/2007 zo dňa 7. 4. 2017) došlo k porušeniu základného ústavného práva garantovaného článkom 46 ods. 1, ods. 2, článkom 48 ods. 2 Ústavy SR.

Okresný súd v Martine je povinný uhradiť sťažovateľovi sumu 3.117,32 € a trovy konania, ktoré budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu.“

2. Ako zo sťažnosti a z jej príloh doručených ústavnému súdu vyplýva, sťažovateľka bola ako súdna exekútorka poverená okresným súdom poverením č. 5506050119 z 11. januára 2008 vykonaním exekúcie na základe platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. 18 Rob 339/2007 z 9. augusta 2007, ktorým bol [REDAKOVANÉ] ako žalovaný (ďalej len „povinný“) zaviazaný zaplatiť žalobcovi Železnice Slovenskej republiky (ďalej len „oprávnený“) sumu 47 684, 80 Sk (1 582,85 €) s príslušenstvom. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným 24. októbra 2007. Návrh na vykonanie exekúcie doručil oprávnený sťažovateľke 7. decembra 2007, exekúcia bola vedená na exekútorskom úrade sťažovateľky pod sp. zn. EX 3641/2007 a na okresnom súde pod sp. zn. 17 Er 5050/2007.

3. Sťažovateľka v priebehu exekučného konania zistila, že povinný 16. júna 2008 zomrel, dedičské konanie po ňom bolo skončené uznesením okresného súdu sp. zn. 22 D 3/2008 zo 14. augusta 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26. augusta 2009. Dedičstvo nadobudol syn povinného (maloletý [REDAKOVANÉ]), avšak bolo predĺžené. Čistá hodnota dedičstva bola suma 2 900,42 €. Medzi aktíva dedičstva patrila spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam, resp. nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve povinného a strelná zbraň celkovo v hodnote 468,60 €, avšak pasíva dosahovali hodnotu 3 369,01 €, pričom tieto boli tvorené nielen pohrebnými trovami, ale najmä pohľadávkami exekučného úradu [REDAKOVANÉ] sp. zn. EX 695/2005, EX 6696/2005 vo výške 872,30 € a Sociálnej poisťovne uznanej v exekučnom konaní EX 77/05 vo výške 2 002,59 €.

4. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 11. marca 2011 podnet na zastavenie exekúcie, ktorým navrhla exekúciu zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a zaviazať oprávneného uhradiť jej trovy exekúcie v sume 117,32 € (odmena 55,78 € a náhrada hotových výdavkov 61,54 €). V odôvodnení tohto podnetu sťažovateľka uviedla, že povinný nevlastní žiaden majetok, zomrel a stratil procesnú spôsobilosť byť účastníkom exekučného konania a dedičstvo bolo predĺžené. Vedenie exekúcie považovala za neprípustné, pretože je tu iný dôvod v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. Pokiaľ sťažovateľka navrhla, aby na úhradu trov konania bol zaviazaný oprávnený, tento svoj návrh odôvodnila poukazom na ustanovenia § 196, § 200 ods. 1 a 2 a § 203 Exekučného poriadku a zdôraznila, že súdny exekútor nemôže znášať trovy exekúcie, ktoré mu vznikli v súvislosti s nevyhľaditeľnou pohľadávkou oprávneného, pretože žiadne ustanovenie Exekučného poriadku mu neumožňuje návrh na začatie exekúcie odmietnuť a v prípade nepriznania trov exekúcie by bol súdny exekútor sankcionovaný (finančne) za výkon svojho povolania. K tomuto podnetu pripojila sťažovateľka vyúčtovanie trov exekúcie.

5. Okresný súd vyzval prípisom zo 14. marca 2011 sťažovateľku na predloženie exekučného spisu sp. zn. EX 3641/2007. Sťažovateľka zapožičala okresnému súdu exekučný spis 11. júla 2011.

6. Sťažovateľka podaniami z 5. augusta 2013 a 1. februára 2017 urgovala vydanie rozhodnutia okresného súdu o zastavení exekúcie a náhrade trov exekúcie.

7. Okresný súd uznesením č. k. 17 Er 5050/2007-20 zo 7. apríla 2017 vyhlásil exekúciu za neprípustnú, zastavil ju a o trovách exekúcie rozhodol tak, že sťažovateľke sa náhrada trov exekúcie nepriznáva.

8. Výroky o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku odôvodnil okresný súd tým, že povinný zomrel, čím „zanikla

v zmysle ust. § 7 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka jeho spôsobilosť mať práva a povinnosti ako aj spôsobilosť byť účastníkom konania v zmysle ust. § 61 Civilného sporového poriadku. Súd preto v zmysle ust. § 63 ods. 1 Civilného sporového poriadku posudzoval, či v prebiehajúcim exekučnom konaní možno pokračovať s dedičmi povinného, alebo sa má toto konanie zastaviť. Pretože bolo dedičské konanie po povinnom zastavené pre nedostatok majetku, súd konštatuje, že nedošlo k prechodu dlhov povinného ako poručiťa na jeho dedičov a tak exekúcia začatá proti povinnému nemá proti komu pokračovať.“

9. Pokiaľ ide o nepriznanie trov exekúcie sťažovateľke, okresný súd najprv odcitoval ustanovenia § 196, § 197 ods. 1, § 200 ods. 1 a 2 a § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, a ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„Pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho exekútora je podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku rozhodujúcim kritériom pre takéto rozhodnutie existencia zavinenia oprávneného na zastavení exekúcie. Dôvodom nemôže byť samotná skutočnosť, že povinný zomrel.

Z hľadiska komparatívneho výkladu možno poukázať na rovnaké právne závery, ku ktorým dospela judikatúra Ústavného súdu Českej republiky (napr. II. ÚS 1812/09, II. ÚS 594/10). Podľa uvedenej judikatúry samotná skutočnosť, že v konečnom dôsledku môže nastať stav, kedy nebudú uspokojené všetky nároky exekútora, nie je protiústavný. Toto riziko, ktoré exekútor nesie, je odôvodnené a do značnej miery kompenzované jeho v podstate monopolným postavením pri vykonávaní exekúcie. Výhodiskom pre určenie, kto zaplatí v tomto prípade trovy exekúcie je zastavenie exekúcie pre jej neprípustnosť a nie nemajetnosť povinného.“

10. Uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť vo výrokoch o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení 10. mája 2017 a vo výroku o nepriznaní náhrady trov exekúcie sťažovateľke 24. apríla 2017.

11. Sťažovateľka sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a uznesením okresného súdu č. k. 17 Er 5050/2007-20 zo 7. apríla 2017 odôvodnila tým, že v konaní okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom, keď ten o podnete na zastavenie exekúcie doručenom 11. marca 2011 rozhodol až uznesením zo 7. apríla 2017, a tiež tým, že sťažovateľke nebolo priznané proti oprávnenému právo na náhradu trov exekúcie vo výške 117,32 €, hoci jej toto právo v zmysle Exekučného poriadku patrí. Okresný súd o podnete sťažovateľky nerozhodol viac než šesť rokov. Náhradu trov exekúcie okresný súd sťažovateľke nepriznal v dôsledku takého výkladu aplikovaných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý bol v rozpore s účelom a zmyslom zákona. Vec pritom nebola zložitá po právnej stránke ani počtom účastníkov. Sťažovateľka proti rozhodnutiu okresného súdu vo výroku o nepriznaní náhrady trov exekúcie nebola oprávnená podať odvolanie, hoci do 31. októbra 2013 v zmysle § 58 ods. 6 Exekučného poriadku by ho oprávnená podať bola. Miera zložitosti veci dovoľovala okresnému súdu o podnete sťažovateľky rozhodnúť do 31. októbra 2013. Sťažovateľka na výzvy súdu reagovala v primeranej lehote, exekučný spis predložila okresnému súdu v ním určenej lehote. Poukázala tiež na to, že tým, kto by mal znášať riziko, že pohľadávka nebude riadne a včas vymožená, je oprávnený, a preto by mal znášať aj náklady exekúcie v prípade, ak tieto nie je možné vymôcť od povinného. Ďalej uviedla, že v priebehu exekúcie vykonala úkony smerujúce k zisteniu majetku povinného, ktorý by bolo možné postihnúť exekúciou, a to najmä prostredníctvom Sociálnej poisťovne, Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru, katastra nehnuteľností, dedičského oddelenia okresného súdu. Bol zistený iba majetok nepatrnej hodnoty, na ktorý bolo zriadených niekoľko exekučných záložných práv v poradí pred prípadne zriadeným exekučným záložným právom sťažovateľky. Okresný súd síce v odôvodnení svojho rozhodnutia správne citoval § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie, znáša trovy oprávnený, avšak toto ustanovenie neaplikoval bez toho, aby vysvetlil z akého dôvodu takto postupoval. Sťažovateľka zdôraznila i to, že oprávnený jej nezložil na trovy exekúcie žiadny preddavok, exekučné konanie bolo začaté dôvodne a ak sťažovateľke vznikli trovy exekúcie, musí mať nárok na ich úhradu, pretože exekučné konanie financovala z vlastných prostriedkov. Ak by súdy rozhodovali obdobne vo viacerých prípadoch, bolo by to pre sťažovateľku likvidačné. Oprávnený

v tomto prípade je navyše schopný trovy uhradiť a nie je žiadny spravodlivý dôvod, aby ich znášala sťažovateľka bez náhrady. Oprávnený musí predvídať, že povinný môže kedykoľvek v priebehu exekúcie zaniknúť, je to riziko oprávneného, ktoré nemožno prenášať na súdneho exekútora, ktorý sa nemôže sám rozhodnúť, či exekúciu v konkrétnom prípade bude alebo nebude vykonávať. Sťažovateľka nijako nezavinila zastavenie exekúcie, nie je platená zo štátneho rozpočtu, patrí jej iba odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada straty času podľa Exekučného poriadku. Sťažovateľka poukázala i na to, že iné súdy súdnym exekútorom náhradu trov exekúcie v obdobných prípadoch priznávajú, a predložila ústavnému súdu uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 5 Er 178/2003-24 z 24. mája 2017, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená (pre výmaz povinného z obchodného registra, pozn.) a oprávnený bol zaviazaný na náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi. Okresný súd Brezno rozhodnutie o náhrade trov exekúcie odôvodnil tým, že síce oprávnený nezavinil výmaz povinného z obchodného registra, avšak s podaním návrhu na vykonanie exekúcie oprávnenému vzniká riziko neuspokojenia jeho pohľadávky, a preto v prípade, keď nie je možné na náhradu trov exekúcie zaviazat' povinného, ktorý zanikol, je namieste na ich náhradu zaviazat' oprávneného. Keďže výkon exekučnej činnosti nie je podnikaním v pravom slova zmysle a exekúcie vykonáva súdny exekútor na prospech oprávnených ako štátom určená a splnomocnená osoba na vykonávanie núteného výkonu rozhodnutí, nemal by ich vykonávať na vlastnú ťarchu.

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Sťažovateľka namieta porušenie týchto základných práv:

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúce sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch stanovených zákonom.

17. Ako zo sťažnosti sťažovateľky vyplýva, k porušeniu čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy uznesením okresného súdu malo dôjsť tým, že okresný súd jej nepriznal právo na náhradu trov exekúcie, pričom jeho právny názor, podľa ktorého sťažovateľke náhrada trov exekúcie nepatrí, je založený na takej aplikácii dotknutých ustanovení Exekučného poriadku, ktorá popiera ich účel a zmysel, čo je najmä dôsledkom toho, že okresný súd neaplikoval § 203

ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý sa na vec vzťahuje, a to navyše bez toho, aby tento svoj postup riadne odôvodnil.

18. Na rozhodovanie o náhrade trov exekúcie sťažovateľke sa vzťahujú tieto ustanovenia Exekučného poriadku:

Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

Podľa § 200 ods. 1 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku.

Podľa § 200 ods. 2 Exekučného poriadku ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

19. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ

rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

20. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že okresný súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na otázku, z akých dôvodov sťažovateľke náhrada trov exekúcie nepatrí. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

21. Pokiaľ sťažovateľka vyčíta okresnému súdu, že pri rozhodovaní nepostupoval podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku a zaoberal sa iba § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, táto jej argumentácia nezohľadňuje, že exekúcia v tejto veci, ako to výslovne vyplýva z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vo vzťahu k výroku o neprípustnosti a zastavení exekúcie, bola zastavená z dôvodu smrti povinného, teda nie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Ako z hypotézy ustanovenia § 203 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je práve zastavenie exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie; iba v takom prípade znáša trovy exekúcie oprávnený. Ustanovenie § 203 ods. 2 Exekučného poriadku sa na vec sťažovateľky nevzťahovalo, a preto nebol ani dôvod, aby bolo okresným súdom aplikované. To, že exekúcia bola v tomto prípade zastavená z dôvodu smrti povinného, je pritom zrejme nielen z odôvodnenia príslušného výroku uznesenia okresného súdu, ale i z povahy veci. Pokiaľ fyzická osoba smrťou stráca právnu spôsobilosť, ide o podmienku konania, ktorú je všeobecný súd povinný skúmať v prvom rade, a pokiaľ zistí jej nedostatok, nemôže sa zaoberať prípadnými ďalšími dôvodmi pre zastavenie exekúcie spočívajúcimi v nedostatku majetku takejto osoby v čase jej smrti. Napokon i sťažovateľka podala podnet na zastavenie exekúcie až po tom, keď povinný zomrel. V tejto situácii preto skutočne prichádzalo do úvahy zaoberať sa iba tým, či k zastaveniu exekúcie došlo zavinením oprávneného v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku zakladajúcim aj v takom prípade iba možnosť, a nie povinnosť uložiť náhradu trov exekúcie oprávnenému. Pokiaľ v tejto súvislosti okresný súd konštatoval, že rozhodujúcim kritériom pre zaviazanie oprávneného na náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi je

zavinenie oprávneného na zastavení exekúcie, vykladal § 203 ods. 1 Exekučného poriadku v súlade s jeho účelom a zmyslom. V rámci uvedeného je preto úplne ústavne akceptovateľný záver okresného súdu, podľa ktorého zaviazať oprávneného na náhradu trov exekúcie sťažovateľke nebolo možné. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani poukaz sťažovateľky na iné rozhodnutie okresného súdu v obdobnej veci, ktoré dospelo napriek uvedenému k opačnému záveru.

22. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

23. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

24. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou

inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

25. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

26. Ústavný súd nepovažuje preto právne názory okresného súdu, ktorými odôvodnil uznesenie vo výroku o nepriznaní náhrady trov exekúcie sťažovateľke, za také, ktoré by boli založené na takom výklade ustanovení o náhrade trov konania, ktorý by popieral ich účel a zmysel. Ústavný súd preto nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a postupom okresného súdu pri rozhodovaní o podnete sťažovateľky. Sťažnosť sťažovateľky preto v tejto časti odmietol podľa § 25 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

27. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ku ktorému malo dôjsť tým, že okresný súd o jej podnete na zastavenie exekúcie a priznanie náhrady trov exekúcie nerozhodol viac než šesť rokov, hoci išlo o vec, ktorá nebola právne ani skutkovo zložitá a sťažovateľka sama žiadne prieťahy v konaní nespôsobila, aj v tejto časti musel ústavný súd jej sťažnosť odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, hoci nepochybne v postupe okresného súdu k zbytočným prieťahom došlo.

28. Ako totiž už ústavný súd opakovane vyslovil, jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu sťažovateľom označeného orgánu verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný právny prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv nepokračovalo (IV. ÚS 300/07).

29. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

30. Ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, k zbytočným prieťahom v konaní nedochádzalo, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

31. Ako vyplýva z obsahu sťažnosti samotnej sťažovateľky, v čase jej doručenia ústavnému súdu (28. júna 2017) konanie pred okresným súdom bolo právoplatne skončené. Sama sťažovateľka uvádza, že uznesenie okresného súdu č. k. 17 Er 5050/2007-20 zo 7. apríla 2017 jej bolo doručené 24. apríla 2017, a ako ústavný súd ďalej sám zistil, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť vo výrokoch o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení 10. mája 2017 a vo výroku o nepriznaní náhrady trov exekúcie sťažovateľke 24. apríla 2017.

32. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť sťažovateľky v tomto prípade nesmeruje proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu sťažovateľkou označeného orgánu verejnej moci do jej základných práv. Je preto vylúčené, aby k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky postupom okresného súdu v označenom konaní v čase podania sťažnosti ústavnému súdu mohlo dochádzať.

33. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť i v jej zostávajúcej časti podľa § 25 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

34. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2017